

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/142/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923203518
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7923203518.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov v právnej veci maloletých detí A. A., nar. XX.X.XXXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpených Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Trebišov, deti rodičov: C. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. E., F. G. XXX/XX H. A. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. E., za účasti I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E., F. G. XXX/XX, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Ruší náhradnú osobnú starostlivosť I. J., nar. XX.XX.XXXX o maloleté deti A. A., nar. XX.XX.XXXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/178/2017-38, zo dňa 12.10.2018.

II. Zveruje maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletého B. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrené nepĺnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého B. sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrené nepĺnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/142/2023-5 zo dňa 9.10.2023 súd začal na podnet ÚPSVaR Trebišov konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. ÚPSVaR vo svojom podaní doručenom súdu dňa 25.9.2023 uviedol, že dňa 12.09.2023 vykonali zisťovanie pomerov v domácnosti náhradného rodiča a matky mal. detí A. za účelom zistenia kvality starostlivosti o mal. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosti, či matka môže zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom. Zisťovaním pomerov bolo preukázané, že matka mal. detí C. A., nar. XX.XX.XXXX žije v spoločnej domácnosti s mal. deťmi A. a B. a I. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorej boli mal. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. K. C. A., nar. XX.XX.XXXX so svojim druhom L. M., nar. XX.XX.XXXX a štyrmi mal. deťmi K. A., nar. XX.XX.XXXX, C. M., nar. XX.XX.XXXX, E. M., nar. XX.XX.XXXX a L. M., nar. XX.XX.XXXX sa presťahovali do domácnosti I. J., aby jej pomáhali so starostlivosťou o mal. B., mal. A. a o domácnosť. Matka počas zisťovania pomerov uviedla, že mal. B. a mal. A. zabezpečuje osobnú

starostlivosť a preto má záujem o zverenie mal. B. a mal. A. do svojej osobnej starostlivosti. Na základe uvedených skutočností tunajší úrad práce, sociálnych vecí a rodiny konštatuje, že náhradná osobná starostlivosť v súčasnosti neplní požadovaný účel. Z dôvodu, že matka žije v spoločnej domácnosti s mal. B. a mal. A. a zabezpečuje im osobnú starostlivosť podali podnet na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

3. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/178/2017-38 zo dňa 12.10.2018, právoplatným dňa 26.10.2018, súd manželstvo A. A. a C. A. rozviedol. Na čas po rozvode maloleté deti A. A. a B. A. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti I. J., nar. X.X.XXXX.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.10.2023 bolo zistené, že stará matka I. J. žije spolu s mal. deťmi A. na adrese trvalého pobytu v D. E. na G. F. N. XXX/XX. Stará matka má vyživovaciu povinnosť k mal. I. J., nar. XX.XX.XXXX. Rodina obýva trojizbový rodinný dom s kuchyňou a príslušenstvom, ktorý je v osobnom vlastníctve starej matky. Hygiena bývania bola v čase zisťovania pomerov na požadovanej úrovni. Stará matka je nezamestnaná a je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie tunajším úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Jej príjmom je prídavok na dieťa pre dve zverené mal. deti spolu vo výške 120 Eur mesačne, prídavok na mal. I. vo výške 60 Eur mesačne a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti pre dve mal. deti vo výške 344 Eur mesačne. K pravidelným mesačným výdavkom rodiny patrí úhrada poplatku za odber elektrickej energie vo výške 140 Eur, poplatku za televíziu a internet vo výške 16 Eur, poplatok za služby mobilného operátora vo výške 60 Eur, nákup palivového dreva vo výške 400 Eur ročne a ďalších bežných nákladov spojených s bývaním a vedením domácnosti a starostlivosťou o mal. deti. Ošetrojúcou detskou lekárkou mal. A. je K. O. v P. a ošetrojúcou detskou lekárkou mal. B. je K. I. v P.. Mal. deti sú zdravé. Mal. A. navštevuje tretí ročník Základnej školy v Zemplínskej Teplici. Jeho školská dochádzka je pravidelná. Stará matka absolvovala s mal. A. vyšetrenie u pedopsychiatricky K. K., v súčasnosti je stabilizovaný a na kontrolu sa má dostaviť podľa stavu. Mal. B. je veľmi živé dieťa. V čase zisťovania pomerov bol mal. B. doma. Mal. B. bol vhodne a čisto oblečený. Mal. B. je žiakom prvého ročníka Základnej školy v Zemplínskej Teplici. Zatiaľ sa adaptuje pomaly. Rád pozerá rozprávky a hrá sa vonku na dvore s bratom A.. Mal. deti A. nevlastnia žiadny hnutelný a ani nehnuteľný majetok. Matka mal. detí C. A., nar. XX.XX.XXXX žije so svojím druhom L. M., nar. XX.XX.XXXX a ich spoločnými mal. deťmi mal. K. A., nar. XX.XX.XXXX, mal. C. M., nar. XX.XX.XXXX, dvojčikami L. M., nar. XX.XX.XXXX a mal. E. M., nar. XX.XX.XXXX. Matka sa prísťahovala do domácnosti svojej matky I. J., aby mohla svojej matke pomáhať so starostlivosťou o domácnosť a výchovou mal. detí B. a A. A.. Spolu s druhom si k príbytku matky pribudovali ďalšiu miestnosť, ktorá nie je ešte zariadená. Majú založené plastové okná, príbytok je už zastrešený, majú zakúpenú plávajúcu podlahu a ďalší materiál na zariadenie izby. S rodinou mal. detí A. a M. pracuje na základe odporúčania vypracovaného orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Centrum pre deti a rodiny Medzilaborce, ktoré vykonáva odbornú metódu práce na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 Zákona č. 305/2005 Z. z. ambulatnou alebo terénnou formou. Pracovníci centra pre deti a rodinu doviezli nábytok, posteľ, aby si mohla rodina príbytok zariadiť a oblečenie pre mal. deti. V prípade potreby sú ochotní rodine pomôcť aj s ďalším zariadením. Zatiaľ všetci obývajú spoločný príbytok I. J.. Podľa finančných možností si matka s druhom chcú príbytok dokončiť do zimy. Mal. deti si na prítomnosť matky a jej druha zvykli, súrodenci si veľmi dobre rozumejú navzájom. Matka uviedla, že mal. A. a mal. B. jej druha L. M. rešpektujú. V minulosti ich pravidelne navštevovali a vytvorili si k sebe citové puto. Mal. B. a mal. A. v ňom vidia osobu otca. Matka má záujem o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u mal. detí A. a zverenie mal. detí do jej osobnej starostlivosti. Druh L. M. so zverením mal. detí matke súhlasí. Otec mal. detí A. A., nar. XX.XX.XXXX žije v D. E. M. G. F. N. XXX/X spolu s družkou O. J., nar. XX.XX.XXXX a mal. deťmi A. J., nar. XX.XX.XXXX, C. J., nar. XX.XX.XXXX, O. J., nar. XX.XX.XXXX, I. A. J., nar. XX.XX.XXXX a P. A., nar. XX.XX.XXXX. Obývajú svojpomocne postavený príbytok, ktorý pozostáva z jednej miestnosti. V čase zisťovania pomerov sa A. A. s družkou O. J. nezdržoval v domácnosti. Doma bola iba otec O. J. O. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorý uviedol, že A. s družkou J. odišli do Trebišova niečo vybaviť. Mal. deti J. nechali v jeho starostlivosti. Mal. deti boli nevhodne oblečené, boli špinavé a bez topánok. V domácnosti starého otca bol neporiadok a špina, rovnako ako pred príbytkom. Okresný súd Trebišov vydal trestný rozkaz podľa § 353 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 241 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku sp. zn.: 5T/62/2023 zo dňa 09.06.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2023, že A. A. a jeho družka O. J. sú vinní, lebo v období od 08.09.2022 do 19.12.2022 zanedbali starostlivosť o mal.

M. J., nar. XX.XX.XXXX, a to najmä tým, že jej neposkytli základné životné potreby a výživu, ktoré sú potrebné pre jej riadny fyziologický vývoj. Výživa poskytnutá dieťaťu bola neadekvátna a nedostatočná vzhľadom na jeho vek, čím došlo k jeho značnému hmotnostnému poklesu od pôrodnej hmotnosti. Napriek upozornovaniu detskou lekárkou na neprospievanie a chudnutie dieťaťa, nevyhľadali lekársku pomoc a podcenili zhoršenie zdravotného stavu dieťaťa a zdravotných ťažkostí pred smrťou, v dôsledku čoho došlo dňa 19.12.2022 k úmrtiu mal. M. J., pričom bezprostrednou príčinnou smrťou mal. M. J. bol hnisavý zápal pľúc pri celkovej ťažkej podvýžive dieťaťa. Otec A. A. sa o vlastné mal. deti A. a B. nezaujímal, deti nenavštevoval, vyživovaciu povinnosť si neplní. Na zanechané predvolania nereagoval. Na základe zistených a uvedených skutočností kolízny opatrovník konštatuje, že mal. deti A. sa pri matke cítia dobre. Vzhľadom k tomu, že sa o nich matka s druhom starajú a mal. deti majú vytvorené citové väzby k matke, je v záujme mal. detí, aby boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Počas zisťovania pomerov mal. detí pôsobili spokojne a počas rozhovoru mal. deti uviedli, že chcú byť s mamkou. S otcom A. A., nar. XX.XX.XXXX mal. deti nemajú vytvorený vzťah a nestretávajú sa s ním. Je v záujme mal. detí, aby vyrastali v biologickej rodine, na ktorú sú mal. deti citovo naviazané a kde im dokážu zabezpečiť všetky základe potreby pre ich priaznivý vývin. Tunajší úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na základe zistených skutočností navrhuje zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť a zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky C. A., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z výpovede starej matky (náhradného rodiča) súd zistil, že súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti.

6. Z výpovede matky súd zistil, že otec o deti prejavuje sporadický záujem. S deťmi sa stretáva náhodne, keď idú zo školy. Na výživu detí neprispieva ani finančne ani vecne.

7. Podľa § 47 ods. 2 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

8. Podľa § 36 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

10. Podľa § 62 ods.1,2,3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení).

11. Podľa § 75 ods.1, veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

12. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka. Šetrením pomerov neboli v jej starostlivosti zistené žiadne nedostatky. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária ani spoločne nezabezpečujú starostlivosť o maloleté deti. Otec o deti neprejavuje skutočný záujem, na ich výživu vôbec neprispieva.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd v zmysle § 47 ods.2 ZoR zrušil náhradnú osobnú starostlivosť I. J., nar. XX.XX.XXXX o maloleté deti A. A., nar. XX.XX.XXXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/178/2017-38, zo dňa 12.10.2018. Keďže rodičia nežijú spolu, súd v zmysle § 36 ods.1 ZoR upravil rodičovské práva a povinnosti tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Nakoľko otec o deti nejaví záujem súd určil, že matka bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Vzhľadom na osobné a majetkové pomery otca súd mu v zmysle § 65 ods.1 v spojení s § 62 ods.1 ZoR uložil povinnosť prispievať na výživu každého dieťaťa sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené Zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

15. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu v 4 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok)

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.